

พฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด และ
พฤติกรรมเผชิญความเครียด ของ เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว สุรีย์พร พิพัฒน์วัฒนพงษ์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาโทศึกษาศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประถมศึกษาสัมพันธ์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974 - 332 - 175 - 6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**COMMUNICATION BEHAVIOR UNDER STRESS CONDITION AND
COPING BEHAVIOR OF YOUTHS IN BANGKOK METROPOLIS**

Miss Sureeporn Pipatwattanapong

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974 – 332 – 175 - 6

สุรีย์พร พิพัฒน์วัฒนพงษ์ : การสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด และ พฤติกรรมเผชิญ
ความเครียดของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร (COMMUNICATON BEHAVIOR UNDER
STRESS CONDITION AND COPING BEHAVIOR OF YOUTH IN BANGKOK METROPOLIS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ธนวดี บุญลือ, 103 หน้า. ISBN 974-332-175-6

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจจากเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1.) เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการ
สื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด ของ เยาวชนที่มีลักษณะทางประชากรและระดับความเครียดต่างกัน
2.) เพื่อศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมเผชิญความเครียด ของ เยาวชนที่มีลักษณะทางประชากรและ
ระดับความเครียดต่างกัน 3.) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเครียด กับ พฤติกรรมการสื่อสาร
ภายใต้สภาวะความเครียด 4.) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะ
ความเครียด กับ พฤติกรรมเผชิญความเครียด 5.) เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากร ระดับความเครียด และ
พฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด ที่มีประสิทธิภาพในการอธิบาย พฤติกรรมเผชิญ
ความเครียด

สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย t-test One-way ANOVA ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
แบบเพียร์สัน และ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ ประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เยาวชนที่มี อายุ ต่างกัน มีพฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียดต่างกัน
2. เยาวชนที่มี เพศ และ ระดับความเครียด ต่างกัน มีพฤติกรรมเผชิญความเครียดต่างกัน
3. ระดับความเครียด ไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด
4. พฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด ทั้งการสื่อสารระหว่างบุคคล และ การเปิดรับ
สื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมเผชิญความเครียด
5. การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ รายได้ครอบครัว การสื่อสารกับแฟน
คนรัก และ การสื่อสารกับหมอดู มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเผชิญความเครียดที่เหมาะสม
6. การใช้บริการปรึกษาปัญหาทางโทรศัพท์ การสื่อสารกับหมอดู ระดับความเครียด เพศ และ
การสื่อสารกับพ่อแม่คนในครอบครัว มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเผชิญความเครียดที่ไม่เหมาะสม

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์ .....
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ .....
ปีการศึกษา ..... 2541.....

ลายมือชื่อนิสิต ..... สุรีย์พร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... [ลายมือ] .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... [ลายมือ] .....

4085335428 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION
KEY WORD:

COMMUNICATION BEHAVIOR / STRESS CONDITION / YOUTH / BANGKOK METROPOLIS
SUREEPORN PIPATWATTANAPONG : COMMUNICATON BEHAVIOR UNDER STRESS CONDITION AND
COPING BEHAVIOR OF YOUTH IN BANGKOK METROPOLIS.
THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. THANAWADEE BOONLUE, Ph.D. 103 pp. ISBN 974-332-175-6

The purpose of this research is to survey 400 youths in Bangkok Metropolis. Questionnaires were used in collecting data. The objectives of research were (1) to study the different of communication behavior among youths of different demography and level of stress ; (2) to study the different of behavior under stress confronting among youths of different demography and level of stress ; (3) to study the relationship between the level of stress and communication behavior under the stress condition ; (4) to study the relationship between communication behavior under the stress condition and behavior under stress confronting ; (5) to study the demography, the level of stress and communication behavior under the stress condition, efficiently explainable to behavior under stress confronting.

The statistics of research are frequency, mean, t-test, One-way ANOVA, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis. The data processing is calculated with SPSS for Windows.

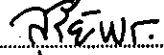
The results of research are as follows ;

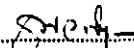
1. Communication behavior under the stress condition is different among youths of various ages.
2. Behavior under stress confronting is different among youths of different sex and level of stress.
3. Level of stress has no relationship with communication behavior under the stress condition.
4. Behaviors under the stress for interpersonal communication and media exposure have relationship with behavior under stress confronting.
5. Suitable behavior under stress confronting is influenced by media exposure, needed information, total income of family, the communication with boyfriends/girlfriends and the communication with fortune-teller.
6. Inappropriate behavior under stress confronting is influenced by service of consulting line, communication with fortune-teller, level of stress, sex and communication in family.

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์

สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

ปีการศึกษา..... 2541

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เกิดขึ้นได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ รศ.ดร.ธนวดี บุญลือ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจสอบ และ ช่วยแก้ไขปัญหา ตลอดระยะเวลาของการวิจัย นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจาก รศ.อุบลวรรณ ปิติพัฒนะไพฑูริย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อ.ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมารดา-บิดา ตลอดจนพี่สาว และ น้องสาว ที่เป็นกำลังใจและ ให้ความช่วยเหลือ จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพານีพรรณ ทิสาทพงศ์ เจ้านายผู้แสนดี ที่ผลักดันและสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน ที่คอยถามไถ่ ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ และที่ขาดเสียมิได้ก็คือ หากไม่ได้รับการติดตาม ให้ความช่วยเหลือ และคำปรึกษาอย่างดีเยี่ยมจากเพื่อนพี่น้องร่วมรุ่นแล้ว ก็คงไม่สามารถสำเร็จได้โดยง่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณจากใจมา ณ โอกาสนี้

สุรีย์พร พิพัฒน์วัฒนพงษ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ

บทที่

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
1.3 สมมติฐานในการวิจัย	6
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	6
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7

2 แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 พฤติกรรมการสื่อสาร	8
2.2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและกระบวนการเลือกเปิดรับข่าวสาร	11
2.3 การใช้สื่อมวลชนเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ	15
2.4 การสื่อสารระหว่างบุคคล	17
2.5 ความเครียด พฤติกรรมเผชิญความเครียด และ การสนับสนุนทางสังคม	20
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 รูปแบบการวิจัย	28
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
3.4 การทดสอบเครื่องมือ	29
3.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	30
3.6 วิธีการเก็บข้อมูล	36
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	36
4 ผลการวิจัย	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา	39
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน	59
5 สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	78
5.2 อภิปรายผล	85
5.3 ข้อเสนอแนะ	92
รายการอ้างอิง	94
ภาคผนวก	96
ประวัติผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	39
2	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	40
3	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	41
4	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพของบิดามารดา	42
5	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามค่าใช้จ่ายส่วนตัว	43
6	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ครอบครัว	44
7	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความเครียด	45
8	แสดงปริมาณเฉลี่ยของ ปัญหาที่ก่อให้เกิดความเครียด	46
9	แสดงปริมาณเฉลี่ยของ การพูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ	48
10	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลำดับของบุคคลที่จะพูดคุยด้วย	49
11	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่ต้องการพูดคุย	50
12	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่ไม่ต้องการพูดคุย	51
13	แสดงปริมาณเฉลี่ยของ ความไว้วางใจในการพูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ	52
14	แสดงปริมาณเฉลี่ยของ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ	53
15	แสดงปริมาณเฉลี่ยของ การใช้ประโยชน์จากสื่อต่าง ๆ	54
16	แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลในการเปิดรับสื่อ	55
17	แสดงปริมาณเฉลี่ยของ ลักษณะของข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ	56
18	แสดงปริมาณเฉลี่ยของ พฤติกรรมเผชิญความเครียด	57
19	แสดงความแตกต่างของ การสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ ระหว่าง กลุ่มที่มีลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน	59
20	แสดงความแตกต่างของ ความไว้วางใจในสื่อบุคคล ระหว่าง กลุ่มที่มีลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน	61
21	แสดงความแตกต่างของ การสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ ระหว่าง กลุ่มที่มีระดับความเครียด แตกต่างกัน	62
22	แสดงความแตกต่างของ ความไว้วางใจในสื่อบุคคล ระหว่าง กลุ่มที่มีระดับความเครียด แตกต่างกัน	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	แสดงความแตกต่างของ การเปิดรับสื่อมวลชน ระหว่าง กลุ่มที่มีลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน	63
24	แสดงความแตกต่างของ การเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ระหว่าง กลุ่มที่มีลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน	64
25	แสดงความแตกต่างของ การให้ประโยชน์จากสื่อมวลชน ระหว่าง กลุ่มที่มีลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน	65
26	แสดงความแตกต่างของ การให้ประโยชน์จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่าง กลุ่มที่มีลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน	66
27	แสดงความแตกต่างของ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ระหว่าง กลุ่มที่มีระดับความเครียด แตกต่างกัน	67
28	แสดงความแตกต่างของ การเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ ระหว่าง กลุ่มที่มีระดับความเครียด แตกต่างกัน	67
29	แสดงความแตกต่างของ การให้ประโยชน์จากสื่อมวลชน ระหว่าง กลุ่มที่มีระดับความเครียด แตกต่างกัน	68
30	แสดงความแตกต่างของ การให้ประโยชน์จากสื่อเฉพาะกิจ ระหว่าง กลุ่มที่มีระดับความเครียด แตกต่างกัน	68
31	แสดงความแตกต่างของ พฤติกรรมเผชิญความเครียดในทางเหมาะสม ระหว่าง กลุ่มที่มีลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน	69
32	แสดงความแตกต่างของ พฤติกรรมเผชิญความเครียดในทางเหมาะสม ระหว่าง กลุ่มที่มีระดับความเครียด แตกต่างกัน	70
33	แสดงความแตกต่างของ พฤติกรรมเผชิญความเครียดในทางไม่เหมาะสม ระหว่าง กลุ่มที่มีลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน	71
34	แสดงความแตกต่างของ พฤติกรรมเผชิญความเครียดในทางไม่เหมาะสม ระหว่าง กลุ่มที่มีระดับความเครียด แตกต่างกัน	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
35	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ระดับความเครียด และ พฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด 73
36	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด และ พฤติกรรมเผชิญความเครียด 74
37	แสดงประสิทธิภาพของลักษณะทางประชากร ระดับความเครียด และ พฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด ในการอธิบาย พฤติกรรมเผชิญความเครียดในทางเหมาะสม 75
38	แสดงประสิทธิภาพของลักษณะทางประชากร ระดับความเครียด และ พฤติกรรมการสื่อสารภายใต้สภาวะความเครียด ในการอธิบาย พฤติกรรมเผชิญความเครียดในทางไม่เหมาะสม 76

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย